

Powstanie Wielkopolskie

<https://pw.ipn.gov.pl/pwi/form/r178644365293,GROBELNY-Jozef-Edward.html>
18.04.2024, 13:13

GROBEL NY Józef Edward

Osoba

GROBELNY Józef Edward

Urodzony

1873

Zmarł

1949

Opis

lekarz, organizator służby sanitarno-medycznej, generał brygady Wojska Polskiego. Ur. 16.04.1873 w Kobylinie (pow. krotoszyński), w rodzinie nauczyciela Stanisława i Marii z Kosińskich. W Gryfiogórze, w 1896 r. uzyskał świadectwo dojrzałości. W Rostoku 25 sierpnia 1904 r. otrzymał promocję doktorską. 18 sierpnia otrzymał patent podporucznika lekarza. Wkrótce też wstąpił do wojska jako lekarz do 19 Pułku Piechoty w Zgorzelcu. 27 stycznia 1906 r. awansowano go do stopnia porucznika. 12 lutego 1908 r. wystąpił z wojska, protestując przeciwko

pruskiej ustawie wyłączeniowej. Zamieszkał w Pniewach (pow. szamotulski). Ukończył kurs dla lekarzy sztabowych.

Zmobilizowany 4 sierpnia 1914 r. do wojska niemieckiego. W listopadzie 1918 r. urlopowany, wrócił do Pniew. Nawiązał kontakty z W. Wierzejewskim. Współdziałał w polszczeniu urzędów, a po wybuchu powstania organizował służbę sanitarno-medyczną kompanii pniewskiej. 14 stycznia 1919 r. w Poznaniu objął stanowisko zastępcy Szefa Sanitarnego wojsk powstańczych. 6 maja 1919 r. mianowany pułkownikiem i z tą samą datą uzyskał charakter generała porucznika (brygady).

15 listopada mianowany został Szefem Sanitarnym Dowództwa Okręgu Generalnego w Poznaniu. Od 16 listopada 1921 do 31 sierpnia 1922 r. był Szefem Sanitarnym Dowództwa Okręgu Korpusu nr VII w Poznaniu. W kwietniu 1920 r. formował oddział szkolno-sanitarny, później batalion sanitarny nr 7 jako oddział macierzysty dla całego sanitariatu Dowództwa Okręgu Generalnego Poznań. Dla potrzeb frontu przygotowano 20 000 łóżek szpitalnych. 1 września 1922 r. przeszedł w stan spoczynku. Objął praktykę lekarską w Buku. Wysiedlony przez Niemców w 1939 r., zamieszkał we wsi Zgoda (pow. nowotomyski). Do Buku powrócił w 1945 r. i kontynuował pracę zawodową.

Zmarł tam 21 stycznia 1949 r. Był odznaczony m.in. Orderem Odrodzenia Polski V kl., Krzyżem Walecznych, Odznaką Wojska Wielkopolskiego. Zawarł związek małżeński z Haliną Gintrowiczową z Robińskich.

Bibliografia

J. Basiński, Grobelny Józef Edward (1873-1949),
(w:) Słownik biograficzny powstańców

wielkopolskich 1918-1919, red. A. Czubiński, B.
Polak, Poznań 2002, s. 112-113

Autor wpisu
Bogusław Polak